

Vedení kroužku. Jak na to, pojďme společně krok za krokem. Část 19.

Příprava soutěže Zlatá srnčí trofej, teoretická část Testy

O soutěži Zlatá srnčí trofej již toho bylo napsáno mnoho při 55. výročí jejího trvání v loňském roce. Seznámíme vás s postupnými kroky v organizaci ZST ověřené mnoha léty zkušeností. V č. 5 časopisu Myslivost jste měli možnost se připravit na praktickou část soutěže **Poznávací stezku**, dokonce ve třech variantách.

Součástí soutěže jsou i **teoretické znalosti** ve formě testů a výběru ze tří možných odpovědí. Testy zpočátku vznikaly ze školní látky z učebnic ZŠ, postupně se rozšířily o specifické otázky z oblastí, které mladý myslivec by měl znát nebo se postupně s nimi seznamovat. Testy jsou připravovány pro kategorii A zvlášť a pro kategorii B také, ale již obsáhlejší a náročnější. Měly by obsahovat otázky z těchto disciplín. Každý má možnost si vytvořit vlastní testy, měly by obsahovat poměrnou část ze všech disciplín, které uvádíme.

1. **Historie a tradice** - tradice představují velmi výrazný a specifický prvek v myslivosti, otázky zaměřujeme na mysliveckou mluvu, odívání, etiku, z historie na myslivecké a lovecké legendy, uctívání křesťanských patronů myslivosti.
2. **Kynologie** – zaměřující se na psy, jejich chování, plemena, výchovu a vše, co s nimi souvisí, jejich trénink a péči, učíme se o anatomii a fyziologii psů, jejich výživě a krmení, fylogenezi, etologii, plemenitbě, vystavování i každodenní péči o ně, lovecký pes a jeho upotřebitelnost.
3. **Zoologie** – otázky zabývající se studiem organismů ze živočišné říše, savci, plazi, obojživelníci a ptáci, zaměřené na žijící živočichy a jejich ochranu v ČR, chov, zvěř a prostředí.
4. **Botanika** - rostlinopis je přírodní věda, zkoumá tu část přírody, kterou označujeme termínem flóra, tedy rostliny a jejich plody byly dlouho hlavní potravou člověka a téměř jediným prostředkem léčitelů, kteří shromažďovali a předávali znalosti o jednotlivých druzích rostlin a jejich léčebném použití. Jedná se o stromy, keře, kytky v naší přírodě a jejich ochrana a využití.
5. **Střelectví** - jedná se o nedílnou složku myslivosti, která se zabývá loveckými palnými zbraněmi, loveckým střelivem, loveckými chladnými zbraněmi a loveckými pomůckami, bezpečnostními a legislativními pravidly pro zacházení s palnými loveckými zbraněmi, loveckým střelivem, chladnými loveckými zbraněmi, loveckými pomůckami, prevencí vzniku úrazů při výkonu práva myslivosti a první pomoci při úrazech, do testů zařezujeme především bezpečnost a zacházení se zbraní.
6. **Péče o les a zvěř** - péče o zvěř je soubor mysliveckých činností, které směřují k zabezpečení a zlepšování životních podmínek zvěře, k úpravě (ochraně či regulaci) početních stavů zvěře, k úpravě pohlavní a věkové struktury populací zvěře, zlepšování kvality a zdravotního stavu populací zvěře. Péče o zvěř myslivci má tedy za úkol zajistit optimální stavy zdravé zvěře, testové otázky jsou zaměřeny i na pěstování a ochranu lesů.
7. **Základy první pomoci** – základní zásady první pomoci v přírodě, otázky jsou zaměřeny tak, aby děti uměly rychle a efektivně reagovat na běžná zranění.

8. **Pobyt v přírodě, topografie** – otázky mají **zeměpisné** zaměření: orientace, topografie a meteorologie. **Tábornické** zaměření: vybavení, ohně, bivaky, stany, tábory, zacházení s náradím, uzlování a příprava stravy. **Branné** zaměření: postup v terénu, pozorování, maskování, stopování, signalizace, sebeobrana, střelba, hlídková a průzkumná činnost. **Mravní zaměření**: obětavost a pomoc druhým, spolehlivost a svědomitost, věrnost a zásadovost, sebeovládání a ukázněnost, pracovitost a vytrvalost, šetrnost a pořádkumilovnost, čestnost a poctivost, slušnost a skromnost, družnost a veselost.

Příroda v červenci a aktivity pro děti

7. červenec SVĚTOVÝ DEN VETERINÁRNÍCH LÉKAŘŮ

V červenci vrcholí léto a v dlouhodobém průměru je to nejteplejší měsíc. Začíná období sklizně. Letní bouřky mohou přinést vydatné deště a lokální záplavy, které mohou ohrozit také zvěř a mláďata. Červenec je měsíc letních prázdnin, koupání, sběru lesních plodů a her na vyhrátých loukách, na kterých září květiny všemi barvami.

Co dělají myslivci a lesníci: postupně myslivci dokončují sklizeň sena a v nižších polohách začínáme se sklizní obilovin na políčkách pro zvěř. Myslivci také pomáhají zemědělcům při sklizni. Myslivci zakládají lesní siláž dle zvláštní receptury.

Dlouhé dny a pěkné počasí vybízí k opravám, případně stavbě nových mysliveckých zařízení pro přikrmování, lov nebo odchyt zvěře. I červenec je vhodnou dobou pro výrobu letniny. Na výrobu letniny sečeme nezdřevnatělé výmladky dřevin (lípy, osiky, vrby apod.), kopřivy, topinambur, maliníku, ostružiníku aj. Za teplých červencových dnů je někdy výroba tohoto krmiva rychlá a velmi snadná.

V lese i na jeho okrajích můžeme sbírat léčivé rostliny, například třezalku, listy maliníku, ostružiníku, jahodníku, brusinky nebo máty.

Lesníci sbírají semena břízy, kontrolují nebezpečného škůdce smrku – bekyni mnišku, provádějí postřik mladých borových porostů proti sypavce borové.

Co se děje v přírodě: během horkých letních červencových dnů můžeme na loukách poprvé pozorovat kobylky. Nastává vytloukání paroží u jelena evropského, vrcholí růst paroží u daňka skvrnitého.

Podle nadmořské výšky honiteb – v nížinách dříve, v podhorských honitbách později, začíná koncem měsíce srnčí říje. Srnci honí říjné srny i přes den a trvá dva až tři dny, než je začnou pokládat. Poté vyhledávají další družky a někdy o ně svádějí souboje se soky.

Začínají přepeřovat kachny divoké, což se protáhne až do dalšího měsíce.

Pokračuje páření obou druhů kun, které probíhá hlavně v noci.

Samice naší lovné zvěře pečují o potomstvo.

Pro pulce nastal čas proměn – odcházejí na souš a mění se v žáby.

Návrhy pro činnost v červenci

1. Pomozte při sušení sena a při sběru letniny. Sušte výhonky jeřábu, jasanu, jívy, maliníku, ostružiníku, borůvky, starčeku, janovce, kopřivy aj.

2. Napište, jak myslivci spolupracují s veterináři. Které nemoci zvěře jsou přenosné na člověka.
3. Naučte se odlévat do sádry stopy otisknuté v blátě. Napište, které odlitky stop zvěře se ti podařilo odlít.
4. Opatřete si materiál na výrobu samorostů. Neničte zdravé stromy a keře!
5. Poznejte a vypište názvy hub, které rostou ve vašich lesích.
6. Přečtěte si v knize Myslivost (J. Hromas a kol.), Encyklopedie myslivosti (J. Červený a kol.), Myslivost (M. Vach a kol.) nebo Myslivost (J. Vosátka a kol.) o srnčí zvěři zkuste ji popsat.

Na zvláštní list nakreslete nebo podle obrázku popište mysliveckou mluvu srnce obecného. Popište, jak probíhá lov srnců vábením. U jakých dalších druhů nejčastěji používáme lov vábením. Jaké znáte běžné houby jedlé, nejedlé, jedovaté, dřevokazné.

Tipy na pozorování v červenci

Prázdniny jsou časem pro toulky přírodou a objevných výprav do lesa. Nejlepším způsobem, jak sledovat život v lese, nejsou procházky, ale úplně tiché pozorování z dobrého úkrytu. Nejvhodnější doba na takovou výpravu „na čekanou“ je soumrak nebo svítání, kdy vychází nejvíce zvěře. Budete potřebovat dobré vybavení – boty a teplé nenápadné oblečení v přírodních barvách. Můžete si s sebou vzít zápisník, dalekohled i fotoaparát.

V lese vyhledejte dobré místo, větší naději na spatření zvěře máte na křižovatkách lesních cest nebo na okraji lesa nebo houštiny. Můžete využít lesní posed zhotovený myslivci. Pokud vydržíte sedět nebo stát skutečně bez hnutí a hluku, uslyšíte spoustu zajímavých zvuků lesa a určitě i leccos zajímavého uvidíte.

V blízkosti břehů řek, jezer a rybníků můžeme v červenci pozorovat volavky, jak se věnují lovu podobnému šoulačce.

V listnatých lesích a parcích dokážou za teplých nocí vykouzlit romantickou atmosféru zelená světélka a mihotání světlušek – svítílka třpytivá. Létat umějí pouze samečci.

Při procházkách se mějte na pozoru. V lesích vás bude v červenci ostřelovat netýkavka nedůtklivá, je to bezpečné a nesmírně působivé.

V červenci propuká období lesních motýlů, na cestách a mýtinách je možné pozorovat černobílého bělopásku, babočku sítkovanou a osikovou, okáče černohnědého.

V letním lese pozorujte červenou a modrou barvu. Kveté náprstník červený, orlíček obecný, lilie zlatohlavá, oměj šalamounek, kostival lékařský, střevočnický pantoflíček.